

[Moses Olsen.]

årsager til den beslutning, jeg traf med mig selv i nat.

Jeg ved, at nogle her i salen og også udenfor er af den opfattelse, at det er en misforståelse fra min side, at jeg overhovedet afgav nogen stemme, først og fremmest med den begrundelse, at loven ikke gælder for Grønland. Men som jeg allerede har sagt, angår beslutninger, som ikke direkte gælder for Grønland eller andre dele af landet, netop disse dele direkte eller indirekte. Og til dem, der mener, det var en misforståelse fra min side, vil jeg sige: hvad er så konsekvensen af denne tankegang, at det skulle være en misforståelse? Ja, konsekvensen er efter min mening ganske simpelt hen den, at 177 af medlemmerne i dette høje ting har gjort sig skyldige i nøjagtig den samme misforståelse gennem årene, hver gang der har været en afstemning om et forslag, der kun gjaldt for Grønland.

Hvis jeg skulle afholde mig helt fra at give min personlige mening til kende om rigsanliggender, der behandles her i salen, kan man jo gå videre i den tankegang og sige, at resten af salen bør gøre det samme i specifikke grønlandske anliggender, og det ville unægtelig se noget fjollet ud efter min mening at få vedtaget noget med 1 eller måske 2 stemmer.

Jeg stemte i går for lovforslaget, fordi jeg er enig i, at der må tages skridt for at rette op på økonomien, og fordi jeg efter min personlige overbevisning og overvejelse kom til det resultat, at der ikke forelå andre og bedre forslag end det, der var fremme.

Jeg vil understrege min fortsatte faste beslutning om at ville overveje min stilling fra sag til sag og stemme fra sag til sag uden at føle mig moralsk eller på anden måde bundet af den afstemning, jeg har været med til i de foregående sager. Derfor skal min stemme i går ikke tages til indtægt af nogen eller betragtes som noget præcedens for kommende afstemninger. Det var slet og ret en meningstilkendegivelse om et bestemt forslag i en bestemt situation. Denne min noget komplicerede stilling vil forhåbentlig ikke foranledige, at nogen forledes til at tro, at jeg betragter politik som en underafdeling af meteorologien, der som bekendt er læren om, hvor vinden blæser.

Sådan som jeg fortolker min stilling, er

det en konsekvens af, at jeg ikke er groet ind i de danske partier. Jeg erkender, at jeg er dansk statsborger, men ønsker at tale som grønlænder. Jeg har fået det spørgsmål stukket ud mange gange, hvorfor jeg ikke føler mig som dansker, når jeg nu alligevel er dansker, og dertil kan jeg kun svare: det stammer fra min barndom. Jeg stammer fra det miljø, jeg er opvokset i, og fra den mentalitet, den forestillingsverden, jeg har tilegnet mig gennem min opvækst osv. Alt det, jeg har nævnt, er på mange måder fundamentalt forskelligt fra, hvad vi har hernede i Danmark.

Således mener jeg, at vi siden 1953 har haft to væsensforskellige forudsætninger for udviklingen og opbygningen af Grønland. For det første har vi de naturgivne forudsætninger, som på mange måder er væsensforskellige fra de danske, og for det andet har vi de statsretlige forudsætninger, hvorefter vi er en del af et rige under samme grundlov. Disse forudsætninger er ifølge sagens natur vanskeligt forenelige. Lægger man hovedvægten på den ene, kan man ikke undgå, at det går ud over den anden.

De seneste to årtiers, 1950ernes og 1960ernes, Grønlandspolitik kan vel stort set karakteriseres derhen, at ønskerne om ensartethed mellem Grønland og Danmark med den statsretlige status som udgangspunkt har været fremherskende.

Som en af dem, der gennem 1960erne har været en trofast kritiker af den førte Grønlandspolitik, vil jeg for at undgå nogen form for misforståelser benytte denne lejlighed til at pointere, at jeg aldrig har tvivlet på den positive vilje og de gode hensigter bag den danske indsats i Grønland. Million efter million af danske skatteyderes penge har rullet op langs Grønlands kyst, især gennem de sidste 20 år. Skiftende regeringer har igen effektiv dansk indsats og beundringsværdig beredvillighed og lydhørhed banet vejen for, at der ofres de nødvendige midler til skabelse af en moderne samfundsramme i Grønland. Mange danskere og grønlændere har gennem dygtigt og opofrende arbejde i løbet af en forholdsvis kort årrække gjort det muligt, at vi i dag kan pege på store og overbevisende resultater på talrige punkter. Her skal kun fremhæves ganske få punkter nævnt i flæng.

Levestandarden som helhed er blevet